

Opinie

De centrale “mestvergissing”

In de LC van 7 april kunnen we lezen dat Den Haag wakker moet worden omdat in Wijnjewoude de oplossing voor het stikstof probleem klaarligt. Helaas volgt de krant hier zonder veel tegenspraak de visie van de woordvoerders, de broeders de Kroon van Wijnjewoude Energie Neutraal. De omgeving ziet niets in de plannen, waar volgens eigen zeggen van Wen, met o.a. een silo zo groot als een flat met 5 verdiepingen en 30m doorsnee, een alles ontsierend industriële tank die je normaal gesproken alleen in Pernis ziet, koste wat kost probeert te realiseren. Een dergelijke bak zie je op kilometers afstand.

De reden waarom de provincie geen windmolens wil!

De omgeving is niet tegen omdat het nimby's zijn, er ligt al een groot zonneveld. De omgeving is ook niet tegen mestvergisten maar dan zoals overal in het nu gebeurt, bij de boer op het erf. Zoals bij Stokman in Koudum, tussen de schuren en zonder impact op de omgeving. Wen gebruikt Stokman enkel als voorbeeld om de geringe stank te onderbouwen. Dat is een misleidende vergelijking.

De ideeën rond mestvergisten zijn hier aan de man gebracht als oplossing voor de energietransitie. De energietransitie verlangt van iedereen een offer. De omgeving heeft met het zonneveld een bijdrage geleverd en wil best nog meer doen zoals het plaatsten van een buurtbatterij. Maar Stikstofreductie is heel wat anders. Stikstofreductie is er door de initiatiefnemers bij de haren bij gesleept omdat inmiddels duidelijk is dat een centrale mestvergister geen bijdrage levert aan de energiebalans. Hoogleraar Milieukunde, Em Prof dr L. Reijnders en Follow the Money, legden dit al bloot. Dit komt door de hoeveelheid energie die nodig is om de mest te verwarmen, al het transport en het bewerken van het digistaat. Wij hebben het vermoeden dat de initiatiefnemers, nu de energiekaart geen troef blijkt, te willen meeliften op het “steun de boeren” sentiment en probeert men met de stikstofreductie haar plannen door te zetten onder de nieuwe naam de Pilot “de Friese drieslag” met 1) Bijdrage energietransitie, 2) methaanreductie en 3) stikstofreductie. De eerste klopt dus al niet, de tweede is een stelling waar op zijn minst gereede twijfel over is. In een artikel in uw krant stond al te lezen dat uit onderzoek van de Dairy Campus, 80% van de methaanuitstoot uit de koeienmond komt door. Dan resteert de laatste. De stikstofreductie kan op talloze andere en meer effectieve manieren worden gerealiseerd. Zo blijkt niet voor niets dat mestvergisten direct op het erf van de boer al veel navolging heeft, centrale mestvergisters zijn er nagenoeg niet. Boeren willen meestal geen digistaat van andere boeren vooral i.v.m. risico's op ziekte. De afhankelijkheid van een centrale coöperatie levert juist voor de boeren een enorm bedrijfsrisico als de coöperatie onderuitgaat. Waar moet de stikstof dan heen? En wil de boer niet liever zelf bepalen of hij/zij biogas of elektriciteit verkoopt? Tot slot, Stikstofreductie en methaanuitstootreductie is bij het vergisten bij de boer veel effectiever. Stikstof reductie is bovendien een bedrijfsverplichting. Het lijkt niet erg eerlijk de gevolgen daarvan bij burgers neer te leggen die niets met dat bedrijf te maken hebben zoals voorgesteld in Wijnjewoude. In Wijnjewoude willen de initiatiefnemers, en uit Wob verzoeken is gebleken met steun van de gemeente, een woonkern degraderen tot een industrieterrein. Want dat is het gevolg van een dergelijke installatie die de initiatiefnemers voor ogen hebben. Wettelijk is een centrale

mestvergister een afvalcentrale. Is het raar dat men dat niet wil. Hoewel men probeert te ontkennen dat de installatie overlast veroorzaakt kan een kind begrijpen dat de beleving en leefbaarheid van het wonen nabij een dergelijke installatie ernstig wordt aangetast. Opeens verrijst er een gedrocht ter grootte van een flat van 5 verdiepingen en 30 meter breed in een groen open landschap met bomen en dat is nog maar het begin van de overlast. Duizenden tankwagens op een smal landweggetje is ronduit onverantwoord. Het heeft ook indirect enorme gevolgen voor verkoopbaarheid van woningen en beperkt daardoor de sociale mobiliteit (andere baan, verhuizen).

En blijkbaar denkt bestuurlijk Friesland, niet zonder opportunisme, dat heel Friesland aan dit model moet.

Bovendien worden de Wijnjewoudsters een rad voor ogen gedraaid door Wen. De suggestie wordt gewekt dat ze er beter van worden. Echter monovergister geeft geen cent besparing. In tegendeel, gas wordt oa door rijksbeleid, steeds duurder. Wen zou zich beter focussen beter blijven focussen op besparingsmaatregelen, slim inkopen van groene energie en vooral niet op oude techniek en gas als energiebron. Daar moeten we juist vanaf! Bovendien doet het niets aan energiearmoede waar besparingen zoals isoleren juist wel effectief is. De plannen van een centrale mestvergister gaat het dorp niets opleveren behalve ruzie en weerstand. Voor een corporatie die saamhorigheid als kerndoelstelling heeft onnavolgbaar.